

Izhaja vsak mesec nedoločen dan.

Vsebina:

Marija Devica vzgojiteljica	129
Življenje don Boska. (Dalje.)	132
Nekaj črtic o salezijanskih misijonih	135
Zopet za nekaj časa v tujino. (Konec.)	137
Pravica med divjimi narodi	141
Življenje Savija Dominika (Dalje.)	141
Pogled po svetu	143
Odpustki dovoljeni salezijanskim sodelavcem	144

Don Bosko se pošilja brezplačno vsem sodelavcem in sodelavcem. Milodari za pokritje tiskovnih in poštnih stroškov se hvaležno sprejemajo.

Spoštovanim naročnikom.

Tu in tam se lahko zgodi, da kak naročnik ne prejme zvezka. V takih slučajih nam jako ustreže, ako naznani potom reklamacije, katera se odda na pošti odprta brez znamke.

Mala pošta.

Ustanovnicam: Prosimo one sodelavce, katere so že nabrale ali upajo nabrati 500 kron za svetišče, da se nam gotovo pisмено oglasijo. Uredili jim bomo posebno knjižico kot potrdilo.

Prijateljcem mladine: Hvaležno sprejmemo dostojne, spodobne razglednice, tudi že pisane.

Č. g. Anton L. v K. Da ustrežemo tudi drugim, kateri vprašajo za igre izključno v moških ulogah, priredimo nekatere v „Don Bosku“.

Služba božja na Rakovniku meseca oktobra.

O b delavnikih: Prva sv. maša ob 5; druga ob 1/26; tretja ob 6; četrta ob 1/48. Zvečer ob 7 branje in blagoslov z Najsv. za dobrotnike zavoda.

O b nedeljah in praznikih: Prva sv. maša ob 1/48; druga ob 1/210 z razlago sv. evangelija. Popoldne ob 1/24 krščanski nauk, litanije in blagoslov z Najsvetejšim. Dopoldne ob 1/29—1/210; popoldne ob 1/45—1/46 ura molitve.

Prvi petek v mesecu (5. oktobra) zjutraj ob 6 1/4 sv. maša pred izpostavljenim sv. R. T. za pri nas vpisane žive in mrtve častivce presv. Jezusovega Srca.

Dne 23. oktobra (torek) zvečer ob 1/27 govor, blagoslov z Najsvetejšim in vaja srečne smrti za sal. sodelavce. Kdor se udeleži, zadobi popoln odpustek.

Dne 24. oktobra (sreda) prva sv. maša ob štirih, druga o pol petih pred izpostavljenim sv. R. T. in skupno obhajilo za salezijanske sodelavce. Kdor se udeleži, zadobi popoln odpustek.

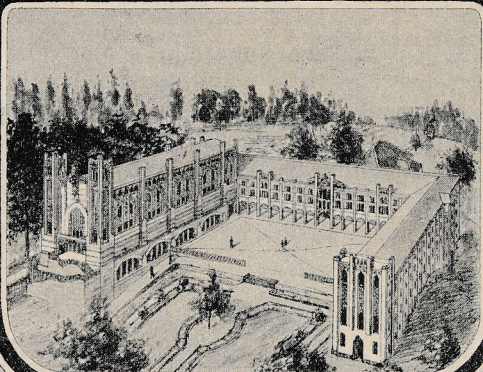
Tretjo nedeljo v mesecu (21. okt.) popoldne ob 1/45 shod salezijanskih sodelavcev. Kdor se udeleži, zadobi popoln odpustek.

DON BOSKO

PUŠTITE MAJ

KRITIK MENI

PAJ MI DUŠ

URUC VZEM

GOD

List salezijancev v Ljubljani.

GOD

Marija Devica vzgojiteljica.

Jezus se je včlovečil, da bi nas s svojim trpljenjem odrešil. V vsem, razen v grehu je hotel postati enak človeku.

Kakor otrok potrebuje matere, da ga vodi in vzgojuje, tako jo je potreboval tudi Jezus. Izbral si je mater prečisto Devico, da je skrbela za njegovo telesno in duševno vzgojo.

Naj se ne čudijo plemeniti čitatelji, če jim predstavim Marijo Devico kot zgled prave vzgojiteljice. Jezus Kristus nam je hotel dati v vsem dober zgled, — tudi v učenju.

* * *

Pred nekaj dnevi sem občudoval krasno sliko. Predstavljala je Marijo Devico, vzgojiteljico božjega Sina. Nebeško Dete sloni na njenih kolenih in pazljivo posluša svojo mater, ki mu s prstom kaže v knjigo in ga poučuje. Slika je mojstersko delo slavnega toskanskega slikarja in pesnika Cigolija, katerega je papež Pij V. obdaroval radi umetnega slikanja. Ta slika me je navedla, da pokažem v Mariji vzor prave vzgojiteljice

Na prvi pogled se nam zdi, da slika nasprotuje katoliškemu nauku, kajti v Jezusu, kakor piše Pavel, so bili *vsi zakladi modrosti in znanosti*. (Kol. I. 3.) On je prišel, da pouči druge in ne sebe, tedaj se ni mogel od ljudi ničesar naučiti.

Toda ta težava nam izgine, ako premislimo, da nam je Jezus hotel postati enak v vsem, kar ni nasprotovalo njegovemu namenu in njegovim popolnostim: hotel je biti podoben ljudem in jim dati v vsem dober zgled. Tedaj niso miro-

vale njegove duševne zmožnosti, marveč so se istotako kakor telo počasi izpopolnjevale. To nam zagotovi sv. pismo tam, kjer pravi, da se je potem, ko je bil tri dni v svetišču, vrnil v Nazaret, kjer je *rastel v modrosti, starosti in milosti pri Bogu in ljudeh*. (Luk. II. 52.) Tako smo v kratkem rešili težavo, katero nam na prvi pogled vtisne slika, in mi brez skrbi lahko pokažemo, kako Marija Devica vzgojuje Sina.

* * *

S kakim spoštovanjem in kako ljubeznijo je Marija izvrševala službo vzgojiteljice! Sv. pismo ne govori in bi bilo tudi odveč, ker je znano, da mati ljubi svojega sina in se zanj žrtvuje. Da bi mogli natančno opisati Marijo v vzgajanju, morali bi umeti visoko čast, katero je zaslužila, ko je postala božja mati, toda tega ne more nikdo umeti, niti najvišji razum serafinov. Potrudimo se pa, da bomo vsaj nekoliko spoznali prelepi zgled, katerega podaja visoka vzgojiteljica!

* * *

Predvsem Marija spoštuje svojega Sina in po pravici. Ona ve, da nežno dete, ki raste, moli in se zabava, ki vprašuje in odgovarja, ki uboga in dela kakor vsi dobri otroci, ni kakor oni: Marija ve, da je oni deček pravi Bog, Marija se ne ozira na zunanjo lepoto, marveč prodre v notranje, preišče vso dušno lepoto in vsa srečna poklekne in časti Boga, skritega v onem nežnem telesu. Sliši, kaj govore o onem dečku in *hrani v svojem srcu* (Luk. II. 19. 51.); pogosto zbere svoje misli in premišljuje, se ozira v prihodnost in vidi njegovo čudovito delovanje, vidi neskončno velikost in pri tem pogledu ga ljubeznivo pritiska k sebi in poljubuje.

Toda materno srce najde vedno novih dokazov, ki množe spoštovanje do svojega sina. Marija ve, da je v sv. pismu odkrita vsa velikost njenega Sina, zato je češče prebira, premišljuje in tako doseže najbolj popolno spoznanje in čuti največje spoštovanje. To spoštovanje kaže na zunanje, v obnašanju, v ukazih, v besedah, vedno in povsod. Jezus je Mariji pokoren, toda ona ga spoštuje in ž njim ravna z največjim spoštovanjem.

O krščanski vzgojitelj, nauči se tudi ti od Marije spoštovati svoje sinove, svoje ljube učence. Ne glej na zunanost, pač pa prodri v notranje, ter preišči oni razum in ono srce! Poglej tudi ti v prihodnost in opazil boš velikost svojih učencev. Poslušaj tudi ti besede, ki ti govore o velikosti one duše, ki ti je izročena; beri tudi ti knjige, ki ti odkrijejo nepresegljivo dragocenost, in tudi ti boš občutil največje spoštovanje, tudi ti boš rekel s sveto Terezijo: „Duša je več vredna kot svet“.

* * *

V istem času pa ne boš mogel ubraniti, da ne bi čutil največje ljubezni. Kdor spoštuje, ta ljubi. Ljubezen je skrivnostna, nepremagljiva moč, ki ljubečega gane in izpodbujata ter stori, da živi le za bitje, katero ljubi.

Da je Marija, božja vzgojiteljica, ljubila svojega Sina in le zanj živela, kdo bode dvomil? Ona je bila mati, in mi vemo, da je materna ljubezen najbolj čista, najbolj nežna, najbolj močna, najbolj potrpežljiva, najbolj radodarna — ljubezen, katero prekaša le božja ljubezen. Marija ima pa v svoji ljubezni nekaj, česar matere nimajo vedno: ona ljubi, ker je mati, toda tej ljubezni se pridružijo nadnaravni nagibi in jo tako povzdignejo, da jo spremenijo in ojednačijo ljubezni božji. Marija ljubi z čeznaravno ljubeznijo: ljubi Boga v svojem Sinu, ker je Bog njen Sin, in skrb, katero obrača na Sina, obrača na Boga. Moč njene ljubezni je nepopisna, kakor je nepopisna svetost njenega srca, iz katerega ta ljubezen prihaja.

Glejte ljubezen, katero mora imeti vzgojitelj do svojih otrok: materno ljubezen, nadnaravno ljubezen. Vzgojitelj mora ljubiti Boga v dečku in zreti v vsakem dečku malega Jezusa, ki je rekel: „Resnično vam povem, karkoli ste storili najmanjšemu teh mojih sinov, ste meni storili. (Mat. 25. 40.)

Ljubezen vse razume, vse prevede, vse preskrbi, vse izpopolni. Kdo more prešteti neštevilne skrbi, ki so izhajale iz najbolj nežne ljubezni Marijine do ljubega Jezusa? Kdo more opisati čudovito pazljivost in ljubeznive načine, s katerimi ga je podpirala in mu pomagala? Kdo more opisati ljubeznivost in sladkost, s katero mu je zapovedovala in ga poučevala? Mi se znajdemo vedno pred morjem lepe popolnosti, pred katerim se ne izgubi le pero, marveč tudi razum v najlepšem premišljevanju in se boji opisovati, da ne bi omadeževal one lepote, katero opazi.

Naj ljubi vzgojitelj, toda ljubi naj s čisto, pravo, materno, nadnaravno ljubeznijo, in njegov duh bo vedno vsak dan prejemal nova razsvetljenja; naj ljubi, in njegovo srce se bo v kratkem znašlo na novem svetu, kjer bo občutilo gorečo željo popolnoma se žrtvovati za ona srca, ki so mu izročena; naj ljubi in čutil bo čedalje večjo spretnost v vzgajanju!

*
* * *

Pisatelj zlate knjige „Hodi za Kristusom“ nam podaja krasno stran o ljubezni, — stran, katero naj bi vzgojitelji večkrat prebiral in natančno premišljevali. Poglejmo nekatere misli:

Ljubezen je veliko, popolno dobro, ki zadovolji nesrečneža in prenaša enakodušno vsako neenakost, ker nosi težo, ne da bi jo čutila in stori sladko in prijetno vsako težavo. Ljubezen je splošna, vzpodbuja na imenitna dejanja, vabi, da se stori le kar je najboljši. Čestokrat ljubezen ne pozna mere. Ljubezen ne čuti teže, ne gleda na težave, hoče storiti več nego je mogoče, ker misli, da se sme in da je mogoče vse. Pri mnogih stvareh je pa ljubezen jako dobra, ker stori mnogo z dobrim uspehom, med tem, če kdo ne ljubi, mnogokrat ne vstraja in zaostane. Ljubezen je takoj pripravljena na vse, je resnična, ljubezniva, sveta, mogočna, potrpežljiva, zvesta, previdna, možata, nikdar ne misli nase. Kedar začne kdo misliti edino-le nase, tedaj neha ljubiti. Kdor ni pripravljen storiti vse za tistega, ki ga ljubi, ni vreden, da je njegov prijatelj. Kdor ljubi, mora biti iz ljubezni do svojega ljubljenca pripravljen na vse stvari, dasi še tako grenke in težavne; nič ga ne sme odvrniti od te ljubezni. 1)

Krasna pesem ljubezni. Kdo ne bo zamaknjen zrl Marijo Devico, ki se je tako vestno ravnala po teh besedah?

Marijina ljubezen je bila božja; pozabila je sebe in je živela le za Jezusa. Imela je postati mati; previdela je vse težave, skrbi in bolesi, katerim se bo morala podvreči, toda ljubila je in z veseljem sprejela težko breme. Koliko trpljenja na poti v Betlehem, katero je množil pogled na veliko revščino, v kateri se je rodil božji Izveličar. Koliko skrbi in težav, ko ga je skrivala pred krutim Herodom. Kolika bolest, ko vsikdar ni imela živeža, da bi potolažila njegovo lakoto. Kaka muka v treh dneh izgube v Jeruzalemu. Kakšna skrb v zalezovanju farizejcev in preganjavcev. Kake neskončne muke med njegovim trpljenjem in smrtjo. Toda ljubezen, ki je bolj močna kot smrt, katere ne morejo ugasiti ne težave, ne preganjanje, je hrabrila Marijo ter jo storila mučenico ljubezni.

O krščanski vzgojitelj, kolikim težavam si se podvrigel tudi ti, ko si hotel postati oče, celo mati onim dečkom, katere si sprejel v svojo vzgojo. Odpovedal si se miru, počitku, včasih celo zdravju, da le vzgojiš, očistiš in ohraniš ona nežna srca. Toda če ljubiš, če v resnici ljubiš, tedaj boš radodaren: podvrigel se boš vsemu in skoraj ne boš čutil bremena, — vedno boš ljubil in vedno boš mlad v svoji ljubezni.

1) Hoja za Kr. III. S.

Bodi srčen! Mati *lepe ljubezni*, strahu in znanosti je tudi mati *sladkega upanja*. Ona je vse sprejela, vsemu se je podvrgla, vse je pretrpela, ker jo je podpiralo upanje, ki *ne prinese zmešnjave* (Rimlj. V. 5.), kadar je treba trpeti za blagor sveta, za polnitev nebes. Srčnost tedaj! Tudi ti deluješ za blagor duš in polnitev nebes. To sladko upanje naj ti odpira srce, naj ti vdihuje moč in gorečnost v tvojih dolžnostih, naj stori, da boš potrpežljivo prenašal vse težave, gotov, da boš v kratkem opazil bogate sadove svojega zatajevanja. In četudi bi tu na svetu ne imel drugega kot trnje, trpljenje in nehvaležnost, boš vendar vedno imel tolažbo, da si izpolnil dolžnost, in zagotovilo večnega plačila, ki bo tem večje, čim večje bo trpljenje in čim manjša totažba.

Idimo k Mariji, ki nas vabi, da nam pokaže bogato dedščino dobrih nauk. Vzemimo jo za zgled v vzgajanju svojih dragih dečkov. Glejmo v vsakem dečku malega Jezusa in prosimo Marijo Devico, da nam dá materno ljubezen, bolj sladko kot med, katero podpira upanje, ki ne provzroča zmešnjave. (Rimlj. V. 5.)

Življenje don Boska.

XXI.

Gesuita Moderno. — „Živio papež“ in ne „Živio Pij IX.“ — Don Bosko v Štrezi, potem na duhovnih vajah.

Med tem ko se je don Bosko radoval nad prvimi gojenci svojega hospica, so se prostomišljaki trudili, da bi očrnili redovniške družbe, v katerih so uvideli močan steber svete katoliške cerkve.

Nekega dne je maševal don Bosko v cerki „Dobrega Pastirja“. Ko povzdigne sv. hostijo, začuje v cerkvi močan klic, ki je vznemiril vse navzoče. Zavpila je neka redovnica in pri tem omedlela.

Don Bosko, ki ni poznal, kaj je vzrok temu nemiru, je s težavo nadaljeval božjo službo. Po sv. maši pride redovnica k don Bosku in ga prosi odpuščanja.

„Kaj se je zgodilo?“ jo vpraša don Bosko.

„Ko ste povzdignili sveto hostijo, sem videla malo dete, krvavo in močno užaljeno.“

— „In kaj naj to pomeni?“

— „Ne vem.“

Don Bosko se je nekoliko zamislil in potem odgovoril: „To pomeni preganjanje, ki se zbira nad katoliško cerkvijo.“

Kar je don Bosko napovedal, se je kmalu uresničilo. V Švici je izšla knjiga „Gesuita Moderno“, delo v osmih zvezkih, ki se je razširilo kako blisk po celi Italiji. Gioberti je zbral v tej knjigi vse laži in obrekovanja, katere so v dveh zadnjih stoletjih pisali zoper jezuite in druge redovniške družbe. Da bi ljudstvo lažje prevaril, je sredi obrekovanja kazal gorečnost, ter med lažnjive strani vpletal strani polne pohvale rimskemu papežu.

Giobertijevo delo je zaslovelo po celi Italiji. Ime „Gioberti“ se je širilo po cestah in kavarnah. Ljudstvo ga je hvalilo in visoko povzdigovalo. Povsod je bila izpostavljena njegova slika. Prostomišljaki so storili vse, da bi razširili njegovo knjigo in tako osramotili redove, nahujskali zoper nje priprosto ljudstvo in jim vzeli vzgojo otrok. Bili so gotovi, da dosežejo svoj namen, toda glej, božja previdnost je prav v onem času ustanovila hospic sv. Frančiška saleškega v Valdocu.

V istem času je Mazzini učil, kako naj ljudstvo obkoljuje papeža in druge oblasti. „Papež“, tako je pisal svojim pristašem, „se bo moral na vsak način vdati reformaciji. Poslužite se najmanjšega dovoljenja, ako hočete doseči obilo... Pokažite ljudstvu njegovo moč in napeljite je, da bo zahtevalo... Po eno stopinjo dalje... Kadar dosežete eno dovoljenje, sprejmite je in prosite drugo!“

Papež Pij IX., želeč ustreči želji ljudstva, je v resnici dovolil nekatere prostosti, radi česar ga je ljudstvo pod vplivom Mazzinovih pristašev visoko pozdravljalo in se mu zahvaljevalo, iz druge strani pa prosilo novih prostosti. Mazzinijevi in Giobertijevi pristaši so se veselili in zlorabljali papeževa dovoljenja. Papež je do gotove meje olajšal prostost glede tiska, in takoj prvi mesec je izšlo v Rimu rad 50 pohujšljivih in nevarnih časopisov.

Klic „živijo Pij IX.“ se je razlegal med ljudstvom. Ta klic se je zanesel tudi v oratorij, to pa tembolj, ker je don Bosko vedno in z največjim spoštovanjem govoril o papežu. Večkrat je navduševal svoje dečke, naj bodo združeni z rimskim papežem, češ, da je on vez, ki nas druži z Bogom. S tem je toliko spoštovanja vzbudil do papeža, da so bili dečki vsikdar pripravljani njega poslušati in ga braniti. Dečki so tedaj vpili: „Živijo Pij IX.“, toda z začudenjem so opazili, da jim don Bosko popravlja besede: — „Ne vpijte „živijo Pij IX.“, marveč „živijo papež!“

— „Zakaj hočete, da vpijemo „živijo papež“ in ne „živijo Pij IX.“? Ali Pij IX. ni papež?“

Don Bosko, ki je prvi spoznal, da navdušeni živijo-klici Piju IX., s katerimi so družili živijo-klice Giobertiju in Italiji skrivajo zanjke prostožidarjev, jim je razjasnil. „Imate prav“, je rekel, „Pij IX. je papež, toda ljudstvo hoče papeža pripoznati kot rimskega vladarja, ne pa kot papeža, namestnika božjega. Če hočemo biti gotovi, zakličimo „živijo papež!“ In vsi so ponovili: „Živijo papež.“

Večkrat ob nedeljah so prišle v oratorij nepoznane osebe, na videz kristjani. Videč toliko veselih dečkov, so jih navduševali za igro in jih vabili naj pozdravljajo Pija IX. „Živijo Pij IX.“ so vpili prostomišljaki, toda dečki so vedno odgovarjali: „Živijo papež.“

Da se don Bosko o zvijači prostomišljakov ni motil, so kmalu potrdili mali listki, katere so začeli razširjati po mestu. Na njih je bilo naravnost zapisano: „Vpijete: *živijo Pij IX.* in ne: *živijo papež!* Več tisoč takih listkov so dečki prinesli don Bosku, da jih je vpricho njih raztrgal na kosce.

Da bi don Bosko ljudstvo premotil, ukazal je tudi on natisniti listke, na katerih je bilo zapisano: „Vpijete: *živijo papež!*“ Brez števila teh listkov

so raznesli dečki po mestu. Celo po mestnih ulicah jih je don Bosko ukazal raztresti. Na ta način je don Bosko ugonobil zvití načrt prostomišljakov.

Medtem, ko so se prostomišljaki na vse načine trudili, da bi očrnili redovniške družbe in svetno duhovščino, je postajalo don Boskovo delovanje čedalje bolj težko. Don Bosko je uvidel, da sam ne bo mogel dolgo prenašati težkega bremena, zato si je iskal pomočnikov, ki bi se popolnoma in za vedno posvetili mladini. Iskal jih je, toda našel jih ni, zato je sklenil poiskati si družbo in ondi pod vodstvom svojih predstojnikov dopolniti načrt, katerega je videl nekoč v sanjah.

Dolgo je premišljal, kje bi najlažje izvršil svoje načrte. Slednjič je sklenil iti v Strezo. Marsikaj se je imel posvetovati z očetom Rozmini-jem, istočasno pa je želel od blizu občudovati delo Rozminov.

Predno je odšel, je izročil oratorij dr. Carpanu in dvema gojencema Barretti in Costi, s seboj je pa vzel Friderika Bocco.

Ko sta v nedeljo potem don Bosko in Bocca korakala proti Strezi, se don Bosko nenadoma ustavi in vzdihne: „Glej, poslužujejo se moje odsotnosti. Barretta in Costa nista prišla v oratorij, dr. Carpano ni na pravem mestu, dela to in ono.“

Ko Bocca sliši te besede, si jih zapomni, hoteč se prepričati, ko se povrne v Turin. Prišedši v Strezo, Rozminija ni bilo slučajno doma. Mesto njega ga je sprejel o. Fledelicio, ki mu je izkazal največjo vljudnost, upajoč, da don Bosko ostane pri njih.

Zadovoljen radi ljubeznivosti redovnikov in novicev, se je don Bosko čez nekaj dni povrnil zopet v Turin. Bocca je takoj pristopil k dr. Carpanu in mu rekel:

„V nedeljo niste bili na svojem prostoru, ste delali to in ono.“

— „Odkod to veš?“

— „Od don Boska.“

— „So mu že povedali“, zavrne jezno Carpano. „Kdo je povedal?“ Šele, ko je zvedel, da je don Bosko videl v svoji odsotnosti, se je umiril in prosil don Boska odpuščanja.

Prijazni sprejem očetov Rozminov je napravil na don Boska dober vtisk. Le nekaj ga je vznemirjalo. Med pogovorom z očetom Fledeliciom je natančno spoznal njih duh in opazil je, da se v nekaterih mislih oddaljujejo od pravih načel. Da bi spoznal voljo božjo, si je dovolil nekaj dni duhovnih vaj pri sv. Ignaciju blizu Turina, kamor je šel navadno vsako leto.

„Toda Marija Devica“, tako je pozneje pripovedoval don Bosko, „mi je v prikazni pokazala polje, na katerem sem moral nadaljevati. Videl sem jasno, kako moram delovati, kako moram uporabljati sredstva, katera mi je pošiljala božja previdnost, radi česar sem bil gotov v svojem delovanju. Opazil sem, da ni nobenega zavoda, kjer bi z gotovostjo dopolnil načrt. To je bilo vzrok, da nisem stopil v redovniško družbo. Ostal sem sam in kakor mi je bilo naznanjeno v sanjah, tako sem hodil in iskal tovarišev, katere sem moral sam vzgojiti.“

(Dalje.)

Nekaj črtic o salezijanskih misijonih.

Indija.

Koliko vere in koliko malikovavcev.

(Pismo duh. J. Tomatisa č. g. don Rui.)

I. Veliki teden v Tanjori.

Tanjore (South India), 17. aprila 1906.

Ljublieni oče!

Želim podati nekaj poročil iz našega misijona. Hvala Bogu, kljub veliki vročini se vsi dobro počutimo. Vročina vsak dan narašča, in četudi se potimo od jutra do večera in od večera do jutra, se vendar ne ustrašimo.

Gospod Biebuych največ časa prebije v šoli. Gospod Vigneron je začel poučevati nekatere dečke latinščino. Večkrat se pelje maševat v Tanjore. Klerik Balestra ima mnogo opravila v sirotišnici in se prav dobro razume z dečki.

Zelež povedati tudi kaj posebnega, bom opisal, kako tukaj obhajajo velikonočne praznike. Začnimo s cvetno nedeljo.

Okolu treh se je v župni cerkvi zbralo mnogo ljudi. Bili so vsi kristijani, in so prišli iz bližnjih vasi, da se spovejo in drugi dan opravijo velikonočno obhajilo. Goreča duhovnika iz župne cerkve sta začela takoj spovedovati. Število vernikov je čedalje bolj naraščalo. Več kot 200 oseb je proti večeru stalo krog cerkve. Spovednika sta prenesla spovednici na glaven trg in tam ob luninem svitu spovedovala do polnoči. Tisti, ki so opravili spoved, se niso vrnili domov: razdelili so se v male skupine in si tam na trgu preskrbeli prostor brez strehe in odeje.

Za nas je bilo nekaj nenavadnega opazovati toliko oseb, raztresenih po širnem trgu. Trg se nam je zdel obširno bojno polje po krvavi bitki: povsod so ležale osebe in sladko spale.

Ko je o petih zjutraj zazvonilo, so se vsi prebudili in poklekli na zemljo ter obrnjeni proti cerkvi, pobožno molili jutranjo molitev. Kak zanimiv prizor! To je lepota naše vere, ki v svoji priprostosti skriva nadnaravno lepoto.

Ob šestih je začela sveta maša. Maševal sem jaz. Po blagoslovljenju palm, kakor je tu navada, sem razdelil blagoslovljene palme. Dva korenjaka sta imela dosti opraviti, da sta mi odpirala prehod med ono množico, ki je pobožno klečala na zemlji. Vsi so stezali roke, da bi dobili blagoslovljeno palmo, in ko so jo dobili, so jo poljubili ter jo z največjo častjo pritisnili na prsa.

Pri obhajilu sem imel drug sladek vtis. Najmanj 400 posvečenih hostij sem razdelil med ljudstvo. Pri pogledu na vse može, močne, na pol nage, — na one žene, pokrite s pisanimi krili, polne biserov in uhanov v ušesih in v nosu, večina vsi brez znanja, toda polni vere, sem mislil na božjo dobroto in vsemogočnost, ki zna privabiti tudi neomikana in napol divja srca in vsem odpira zaklade svojih milosti.

Po sveti daritvi sem podelil blagoslov z Najsvetejšim. Cerkev je bila polna in več kot 500 oseb ni moglo vstopiti. In ti so mirni na trgu, pod pekočimi solnčnimi žarki, prisostvovali božji službi, ki je trpela skoraj dve uri.

Ti prizori žive vere se večkrat ponovijo med velikim tednom. Na veliki četrtek ponoči je bilo češčenje presv. Rešnjega Telesa. Bilo je vedno zelo obiskano. V petek zvečer so predstavljali trpljenje Jezusa Kristusa.

Predstava se je vršila na širnem trgu pred cerkvijo. Ljudstva je bilo neštevilno. Med kristjani je bilo navzočih mnogo paganov, ki navadno pridejo vsako leto o tej priliki. Sveta predstava je začela ob devetih zvečer in je končala o pol štirih zjutraj. In ni bilo ne klopi, ne stolov; vsi so sedeli na zemlji. Ko je končala predstava, se večina ljudi ni premaknila z mesta: legli so na tla in sladko zaspali. Drugi so si poiskali primernejši prostor, toda vedno na trgu, ki se je zopet spremenil v široko spalnico.

Sveti obredi na veliko noč so bili jako slovesni. Že zjutraj ob štirih so verniki iz bližnjih vasi prišli v procesiji z godbo, kipi, križi in banderi. Ob štirih je gosp. Biebuych maševal na trgu na vzvišenem prostoru. Popoldne je bila druga procesija. Ob devetih zvečer je začela nova predstava »sv. Evzebij«. Na glavnem trgu so postavili oder. Dohod je bil vsakemu odprt. Posebnost te igre obstoji v tem, da traja več dni. Na Veliko noč zvečer ob devetih se je začela in nadaljevala do dveh zjutraj. V ponedeljek so bile počitnice. Včeraj zvečer ob devetih so zopet nadaljevali in sicer danes zjutraj do dveh. In še ni končana; morda skončajo danes po noči.

Ljudstvu jako ugajajo svete predstave in jim tudi mnogo koristijo. Več se jih je že spreobrnilo pri takih predstavah.

Toda vse kar vidimo, ni tolažljivo. Včeraj smo šli z gojenci na sprehod. Ko smo korakali po mestu, smo videli obilo pagod in maliških oltarjev. Našteli smo jih čez trideset. Bile so vse odprte in obilo ljudi je vstopalo. Videli smo več sto prižganih svetilk, slišali smo vpitje nesrečnih malikovavcev in prepričali smo se, da nas obdajajo malikovavci in pagani.

Molite, ljubljeni oče, da Vaši sinovi v Indiji z zgledom in besedo razširjajo kraljestvo Jezusa Kristusa in mnogo duš iztrgajo iz rok hudobnemu duhu.

Vaš udani v Kristusu

J. Tomatis, misijonar.

II.

Tanjore, 5. junija 1906.

Ljubljeni oče!

Čutimo dolžnost, da Vam tuintam pišemo in pošljemo novih poročil, zlasti pa, da se priporočimo v molitev. Kadar mislimo, da v Turinu v svetišču Marije Pomočnice, naš častiti oče s svojimi sobrati in tolíkimi gojenci moli za nas, se čutimo bolj močne in bolj srčno prenašamo trpljenje, s katerim je združeno apostolsko življenje v teh vročih krajih. Pravim, v vročih krajih, ker že več kot en mesec imamo vedno po 38—39°, včasih celo 40° vročine.

Zemlja je ožgana in pekoča. Minula je pomlad, ne da bi opazili njeno lepoto . . . Nismo videli cvetočih dreves, ne cvetic, nič tistega, kar v Evropi stori ta čas najlepši v letu. Že v mesecu marcu je mnogim drevesom odpadlo listje, ker je začelo poganjati drugo. Črešenj, jabolk, hrušek in grozdja v teh krajih ni videti, zato niti ni vina, in kar je še hujše, tu ni niti dobre vode. Zadovoljiti se moramo z dežnico, ki je navadno kalna, in jo moramo čistiti, predno jo rabimo.

Toda to ne straši misijonarja. Misijonarja v teh krajih žali paganstvo.

Kako različni so naši misijoni od onih v Ameriki. Tam misijonar hiti za divjakom, ga najde, mu govori; ta ga poslušaja in postane kristijan, in mi z navdušenjem beremo čuda, katera delajo ondi misijonarji. Drugače je v Indiji. Tu srečamo uboge in priproste gozdne sinove, toda trdovratne častivce paganskih bogov. Nad 250 milijonov paganov je raztresenih po vaseh in mestih.

Pred nekaj tedni sem potoval ob obrežju Bengala. Prehodil sem mnogo vasi, toda drugih cerkva nisem opazil, kot visoke pagode in mošeje mohamedancev. Na kolodvorih opaziš mnogo ljudi, toda vsi so pagani, ki nosijo na čelu vtisnjeno znamenje svoje vere. Tovariš, star misijonar, mi je rekel, da v mnogih teh vaseh ni najti niti enega kristjana: vsi so bramiti in mohamedanci. Ko sem se bližal mestu Nayoru, sem že od daleč opazil visoke stolpe — toda bili so stolpi mošeji.

Ti malikovavci, zlasti bramini, so jako ponosni na svojo vero. Gorje mu, kdor bi se ji odrekel. Reveži! Najmanj izobraženi se ponašajo s svojo izobrazbo in zaničujejo evropske misijonarje. Radi tega so spreobrnenja jako redka.

Četudi so redka, tuintam se vendar dosežejo. Tudi mi smo v teh binškošnih praznikih imeli tolažbo, da smo krstili enega svojih gojencev, dvanaestletnega dečka iz rodu Callers, ki spada med višje knežje rodove. Pred štirimi meseci smo ga sprejeli. Resno se je učil krščanski nauk in vedno, ko me je videl, se je prekrižal, hoteč vprašati: »Kdaj me boste krstili?« Težav ni bilo malo. Moral bi biti krščen na binškošni ponedeljek, in že je bila v cerkvi zbrana velika množica ljudstva, ko smo radi neke ovire morali krst preložiti. Ubogi deček je bil obupan; jokal je in prosil za sveti krst.

Danes 5. junija sem mogel ustreči goreči želji. Če bi ga videli, kako je vesel; ne vé, kako bi izkazal svojo hvaležnost! Imenuje se Peter, v čast prvemu apostolu, ki je na binškošni praznik začel plodonosno delovanje. Naj nam prvi poglavar svete cerkve izprosi, da bi še večkrat ponovili jednake obrede!

Častiti gospod župnik Vam pošilja poklon. Koliko ima dela! Cele dneve spoveduje in miri zdražbe. Tudi to je misijonarjevo opravilo v Indiji. Vsak dan pridejo skupine vaščanov, med seboj v prepiru. Tu dokazujejo svojo nedolžnost, vpijejo in se prepirajo. Ubogi župnik mora še bolj vpititi. Včasih to vpitje nadaljuje po dve in tudi več ur. Tuintam se celo spoprimejo in tedaj se mora župnik truditi, da jih loči in zopet umiri. Večkrat se vrstijo od jutra do večera. Tu ne gredo k sodniku, marveč k župniku: manj stane in je tudi kristjanom bolj koristno.

Že dva meseca se zbirajo na trgu ljudje. Je čas ženitovanja. Cele družine pridejo iz bližnjih vasi in se naselijo krog cerkve. Tu ostanejo 15—20 dni. Cele dneve ponavljajo katekizem in to 15 in še več dni. Ko so zadosti poučeni, tedaj jim župnik odloči dan poroke. Ta dan pristopijo k angeliski mizi: preimajo sveto obhajilo in sveti zakon. Po poroki si kupijo cvetic, s katerimi si ženin in nevesta okrasita glavo in tako sta pripravljena. Krožnik riža je njih kosilo. In tudi ta dan možje jedó ločeni od žená in sicer na odprtem prostoru. Bolj bogati se ta dan okrasijo z biseri. Videl sem nekaj nevest, polnih zapestnic, prstanov in biserov.

Ljubljeni oče, ali naj pristavim še nekaj vrstic? Povedati moram, da sta morala dva brata iti v gorske kraje. Ker sta slabotna, jima je škof hotel preskrbeti bolj hladno podnebje. Ni nevarnosti, a vendar kakor videti, naše osobje ni pomanjkljivo samo v številu, marveč tudi v zdravju. Verujte, da potrebujemo pomoči, če hočemo vstrajati v trudapolnem delu. Potrebovali bi nekaj pridnih klerikov, močnih in nadarjenih, pripravljenih trpeti.

Medtem nas pa Vi, ljubljeni oče, podpirajte z gorečo molitvijo. Blagoslovite nas, kakor tudi gojence in sotrudnike.

Ponižno udani

J. Tomatis, misijonar.

Zopet za nekaj časa v tujino.

(Kratek opis popotovanja . . . M. in V.)

(Dalje.)

IV. V Milanu.

Tu je vse drugače, kakor v drugih zgornje-laških mestih. Vsak korak morać paziti, da te kdo ne povozi. Sto in sto voz drdra po ulicah. Zdaj se umikaj na desno, zdaj na levo; tu počakaj, tam zopet podvizaj svoje korake. To popotnika močno utruđi, zlasti po letu, ko prevlada neznosna vročina.

Kljub veliki vročini in velikemu utrujenju, je vendar vredno, da si popotnik natančno ogleda znamenitosti mesta. In kje so te znamenitosti? Veliko jih je, — toliko, da se jih popotnik celo naveliča. Zlasti znamenita so milanski dom, monumentalno pokopališče in v zadnjem času velika svetovna razstava.

Kdo ni čul govoriti o milanskem domu, o oni veličastni cerkvi, iznad katere se vzdiguje 365 stolpov? Že pogled na zunaj zamakne človeka, da strmé občuduje krasno poslopje. Ako pa stopiš v cerkev, tedaj se ti zdi, da si stopil na širen trg. Cerkev je temna. Ko vstopiš s solničnega trga, moraš počakati, da se tvoje oči privadijo tmini, še le tedaj se ti odkrije vsa čarobnost veličastne cerkve. Krasne slike, velikanska slikana okna, orjaški kipi in veličastni oltarji vabijo pozornost ter zadržijo ono pobožnost, katera te napolnjuje v manjših cerkvah. Glasno govorjenje v različnih jezikih se razlega po cerkvi. Ljudje hodijo po cerkvi, kakor po trgu. Popotniku se zdi, da tu ni več kraj molitve, da je kraj sprehajališča, — veličasten muzej.

Ne daleč od veličastne cerkve je monumentalno pokopališče. Tudi to zasluži, da si ga popotnik natančno ogleda.

Koliko lepih misli se ti vzbudi na svetem prostoru, med onimi grobovi, katere krase mogočni spomeniki. Srce, ki žaluje, se ondi utolaži; skrivnosten glas mu šepče na srce, da je življenje kratko, da se bo žalost spremenila kmalu v veselje. Človeški duh se povzdigne nad minljivost te zemlje, in medtem, ko njegovo srce občuti neumljivo tesnobo, morda zato, ker se spominja svojih umrlih, občuti sladkost in nehoté pohlepi po smrti. Upanje združitve onstran groba ga bodri, ga povzdiguje, ga tolaži.

Široke stopnjice vodijo na vzvišen prostor, odkoder se odpre veličasten pogled na široko pokopališče. Kdor ima v srcu le nekoliko vere, se mu nehoté iztrga iz srca kratka molitev za one duše, kojih trupla počivajo pod krasnimi spomeniki, ki te spominjajo, da tukaj začenja drugo, neminljivo življenje.

Koliko misli se pa šele vzbujajo, kadar človek stopi na sveto zemljo in ogleduje veličastne spomenike. Tu je iz belega marmorja izsekano truplo umrlega očeta, ležečega na mrtvaškem odru; zraven njega žaluje soproga, toda angel miru ji kaže proti nebu in jo tolaži. Tam vidiš mlado devico, ki je umrla v cvetu mladosti; trka na nebeška vrata, medtem, ko ji angel odpira vhod. Zopet tam vidiš angela, ki stoji pri postelji umirajočega, ga tolaži in mu zapira oči k večnemu počitku. Drugi spomenik ti kaže trumo angelov, ki veselo prepevajoč nesejo proti nebu nedolžno dete. Na mnogih krajih cela družina žaluje ob odru umrlega očeta ali matere. Tam zopet opaziš umrlo hčer, ki se snide v nebesih z ljubim očetom, ljubljeno materjo . . . Res, krasni spomeniki.

Krasni, da, toda dragi. Radoveden, koliko so vredni nekateri spomeniki, sem vprašal nekega izvedenca. Odgovoril je, da jih je več po 50—80 tisoč kron. Ubožec tega ne more kupiti; njih grobove krasijo sveže cvetlice, katere je posejala usmiljena roka.

Cel dan bi moral ostati na krasnem pokopališču, da bi si natančno ogledal vse spomenike, toda znamenitosti milanskega mesta so preobilne, da bi se predolgo mudil na vsakem znamenitem prostoru. Nad vse znamenita je svetovna razstava, ki obsega nad 20 kilometrov galerij.

Preobširna je, da bi jo mogel natančno opisati. Človeški duh je preslab, da bi si mogel natančno zapomniti vse znamenitosti, katere vidi v tej razstavi, utrujen se zgubi in le temen pregled mu ostane v spominu. Tu šele človek opazi, koliko premore človeška veda in svetna umetnost. Najbolj učeni razum se čuti ponižanega, in ponižan mora reči z modrijanom Sokratom: »Zdaj vem, da nič ne vem.« Velikanski stroji, vsi v gibanju, o katerih bi človek niti ne sanjal, ti kažejo, kako se izdelajo vsakovrstne tkanine. Tu vidiš vsakovrstne poljedelske stroje, sušilnice, čistilnice, najnovejše stroje za pranje, vsakovrstne električne stroje, fizične priprave itd., itd. Tu vidiš celo morske ladje, vlake iz vseh evropskih držav, vsevrstne evropske noše, noše evropskih vojakov, z eno besedo: vse, kar si le moreš misliti. Več ur potrebuješ, da si ogledaš galerijo slik in kipov, kjer zamakneš opazuješ slikarsko in rezbarsko umetnost, le žalibog, da je češče treba zatisniti oči. V drugi galeriji najdeš vsakovrstne ptice in živali, vsakovrstne žive ribe iz vseh delov sveta. Prezanimiv je predor Sempiona. Tu lahko opazuješ, kako delavci vrtajo zemljo v onem nesrečnem kraju, ko je iz skalovja začela liti voda. Res zanimive stvari, vredne, da si jih človek ogleda.

Dan je prekratek, da bi natančno pregledal vso razstavo. Treba se je vrniti še drugi, tretji, tudi četrti dan, in še boš slednjič prisiljen reči, da nisi imel dosti časa, da si jo le površno pregledal.

Pustimo razstavo in za trenutek stopimo v salezijanski zavod. Ni daleč od kolodvora. Veliko rudeče poslopje z visoko cerkvijo na prvi pogled pokaže ptujcu, da to ni navadno poslopje. Pročelje lepe cerkve privabi ptujca, da vstopi. Ni še docela dodelana, a že se opravlja v njej presveta daritev. Cerkev je velikanska, kakor je na Kranjskem nikjer ni najti. Občudovanja vreden je strop; lesen, toda tako okusno rezljan in slikan, da je nekaj dragocenega, nenavadno lepega. S to cerkvijo si bo pridobil Milan nov biser, novo znamenitost.

Na levi strani cerkve se razprostira zavod. Obširen je, četudi ga je doslej šele polovico. V zavodu vzgojujejo nad 300 dečkov. Razen gimnazijskih šol imajo ljudske in vse obrtne šole. Ob nedeljah zahaja mnogo dečkov in mladeničev v praznično zabavišče.

Salezijanci so bogati, da zidajo take cerkve in zavode, bo morda kdo rekel. Toda niso salezijanci, pač pa milanski salezijanski sotrudniki, ki z vso gorečnostjo delujejo za povzdigo zavoda. Najplemenitejše mestne osebe si štejejo v čast, da smejo delovati, zato so že toliko storile in so še vedno dobre volje. Toliko premorejo salezijanski sotrudniki.

Naj ta lepi zgled milanskih sotrudnikov navduši slovenske sotrudnice in sotrudnice, da bodo tudi oni še nadalje delovali z isto gorečnostjo! Le ž njih pomočjo bo mogoče povzdigniti zavod in dozidati svetišče, ki bo ponos slovenskim salezijanskim sotrudnikom.

V. V Turinu.

„Hvala Bogu“ sem vzdihnil s tovarišem, ko se nama je od daleč pokazal turinski stolp „Moe antonliana“. Ko se je pa v solnčnem svitu zablščal zlati kip brezmadežne Device, ki blišči na svetišču Marije Pomočnice, tedaj se je iz srca izvil pozdrav, združen s solzami, ki so zablestele v očeh.

Le še par minut in vlak se je ustavil na kolodvoru „Porta Nuova“. Z električno železnico sva hila kmalu v zavodu sv. Frančiška saleškega.

Kdo ne bo najprej stopil v veličastno svetišče, kjer je že Marija delila tolike milosti? Vstopila sva in pokleknila pred oltar Marije Pomočnice. Ne vem, kdo je občutil večje ginjenje, jaz, ki pišem, ali tovariš? Že dolgo nisem molil s takim zaupanjem. Zdelo se mi je, da je Marija prisiljena uslišati prošnje, katere pošiljam k njej zase, za starše, za ljube znance, za vse slovenske sal. sotrudnike in sotrudnice. O, koliko prošenj, koliko želja!

Šele, ko se je ohladilo srce v zaupljivih prošnjah, sem vstal, da si ogledam krasno svetišče, katerega že šest let nisem videl. Kako je lepo, še lepše kot nekdanj! Vse je prenovljeno. Veliki oltar blišči v zlatu in srebru. Koliko gorečih svetilk! Vse je tako čisto, tako mirno, da napolnjuje človeka sveti strah. Ljudje prihajajo in odhajajo; zaupljivo molijo; gotovo imajo tudi oni srčne grenkosti, katere odkrivajo nebeški Kraljici, ki jih tolaži in bolj mirne zopet odpušča. In ona krona, polna biserov in diamantov, ki blišči na glavi nebeški Kraljici! Pred šestimi leti je še ni bilo. Marija sama si jo je zaslužila s premnogimi milostmi, katere je delila vernim kristjanom.

Pogled na krono je vzbudil v srcu še večje spoštovanje. Zopet sem pokleknil in molil, — molil zopet za vse, kakor prvič.

Potolažen sem se poslovil, z gorečo željo, da bi tudi v Ljubljani kmalu vzrastlo podobno svetišče, kjer bo Pomočnica kristjanov delila milosti in tolažila tuborna srca.

* * *

Stopil sem v zavod, na široko dvorišče, kjer se je zabavalo nad 300 gimnazijcev.¹⁾ Koliko veselja med živahno mladino! Nekateri tekajo, drugi igrajo

¹⁾ V tem zavodu je nad 1000 gojencev. Ima gimnazijske in vse obrtne šole.

žogo, drugi zopet se sprehajajo s svojim učiteljem. Vsakdo ima svoje opravilo. Ko pa pozvoni zvonec, tedaj vse utihne, in vsakdo se mirno poda na svoj prostor.

Tudi jaz sem zapustil dvorišče ter šel pozdravit vrhovnega predstojnika don Mihaela Rua. Ubogi starček; v predsobi ga čaka polno ljudi. Bogati in revni, gospe in gospodje, vsi najdejo pri njem prijazen sprejem. Dolgo sem čakal, a slednjič sem vendar prišel na vrsto.

Mala sobica je njegovo stanovanje. V sobi ne najdeš nič posebnega. Na pisalni mizi, pri kateri prebije dneve in noči, stoji mali križ in mrtvaška glava. Blizu vrat je klečalnik, kjer opravlja svoje pobožnosti. Na steni visi podoba don Boska, njegovega vzgojitelja in prednika, na drugi strani podoba Marije Pomočnice. Razen dveh stolov in omare knjig ne najdeš nič drugega.

In vendar je tako prijazno v oni sobi. Kako presunljive so besede pobožnega duhovnika. Kakor previden oče vprašuje, tolaži in svetuje. Ni tedaj čuda, da ima vedno toliko obiskovavcev.

Njegova beseda, združena z ljubeznivostjo vse premore. Že več dni so stavkali delavci v veliki turinski tovarni „Poma“. Zahtevali so povišano plačo. Posestnik tovarne, velik salezijanski sotrudnik, ni mogel ustreči njihovim zahtevam. Delavci so snovali hude sklepe. V skrajni stiski se je gospodar obrnil do častitega don Rua ter ga prosil, naj on posreduje. Sveti starček se je podal med razjarjene socialiste, ki so se zbirali na gotovem prostoru in se posvetovali; govoril jim je in jih tako prepričal, da so se drugo jutro podali vsi na delo. Toliko časti uživa v Turinu sveti duhovnik. To se je zgodilo prav isti dan, ko sem bil jaz pri njem v Turinu . . .

Tik njegove sobe je don Boskova soba. Koliko lepih dogodkov spominja ta soba tistega, ki pozna don Boskovo življenje. S svetim spoštovanjem jo obiskujejo osebe in ondi molijo. Pred posteljo, kjer je izdihnil dušo, pobožno poklekujajo, jo poljubujejo in se je dotikajo z moleki in drugimi predmeti. Z istim spoštovanjem molijo v bližnji sobi, izpremenjeni v kapelo, kjer je don Bosko v zadnji bolezni opravljal presv. daritev.

* * *

Še bolj znamenit prostor, kakor don Boskova soba, je njegov grob v Valsalicah.¹⁾ Kako svet se zdi salezijancu ta prostor. Salezijanski misijonarji, predno odidejo v daljne tuje dežele, se ondi osrčujejo, da se lažje odtrgajo od domovine. Salezijanci, katerim je laška dežela tuja, ondi poklekujajo, vedoč, da je to grob njihovega očeta, in lažje pozabijo ločitev od domovine. Tudi tovariš in jaz sva pokleknila na grob svojega očeta, kakor tujca, ter mu v goreči molitvi odkrila težave in ga prosila pomoči.

Še tisti dan sva se podala v Foglizzo²⁾, svojo novo domovino. Tu so se ravno pripravljali, da praznujejo imendan ljubljenega ravnatelja č. g. dr. A. Barberisa. Iz vsega je odsevalo, da ga v resnici ljubijo. Praznik so obhajali jako slovesno in so ga skončali z lepo igro.

V. c.

¹⁾ Valsalice se imenuje prijazen prostor zunaj turinskega mesta, kjer imajo salezijanci velik zavod z javno višjo gimnazijo (licej) in preparandijo.

²⁾ Foglizzo je vas blizu Turina, kjer imajo salezijanci novicijat in semenišče.

Pravica med divjimi narodi.

Vsako društveno življenje zahteva višje oblasti. Sredi razprtij je treba, da višja oblast razsodi, in kadar je treba, izreče sodbo ter naloži kazen. Toda če ta razsodba ni vselej pravična med omikanimi narodi, kako je mogoče, da bi bila pravična med divjaki? Iz pisem misijonarjev lahko uvidimo, kako krivična je sodba divjakov.

V okraju Megov.

Pravica je ostra, večkrat brezumna in krvoločna.

Niapù jako ljubijo pse. Ljubezen do psov je prisilila ubovega mladeniča, da je ukradel psa svojemu gospodarju. Radi tega ga je *mappinga* po dolgem izpraševanju obsodil. Moral je ali postati suženj, ali pa vrniti dva psa. Ker ni imel priložnosti, da bi si pridobil dva psa, se je moral odpovedati prostosti.

Celo živali morajo prestati kazen.

Kozel je udaril z rogovi psa, ki ga je nadlegoval, radi česar je pes poginil. Gospodar psa se je obrnil do sodne oblasti. Kozel je bil v navzočnosti mrtvega psa obsojen na smrt.

V Bakangoi.

Ondi vlada splošna misel, da je kralj tem močnejši in mogočnejši, čim več ljudi umori. Vsled tega kralj Azanga vživa veliko čast, Ta kralj brez vsakega premisleka kaznuje s smrtjo vsak najmanjši pregrešek.

Deček zatožen, da je odtrgal od drevesa malo vejico in jo ukradel, je bil obešen.

Nekatere žene so bile obdolžene male tatvine. Morale so umreti. Privezali so jih za vrat k drevesu in jih vlekli za noge, dokler med groznimi mukami niso izdihnile duše.

V kraljestvu Canna.

V javnih skupinah predlože zatožbe kralju, ki takoj izreče obsodbo. Takoj ko izreče sodbo, sledi izvršitev. Zločinec, ki je obsojen na smrt, je navadno obešen. Kaj naj store s truplom, določi kralj; včasih ga vržejo divjim živalim in pticam roparicam, včasih ga pokopljejo, včasih tudi snejo.

Kadar kralj hoče pokazati svojo milost, tedaj določi, da polovico trupla pokopljejo, polovico pa vržejo divjim živalim, ali pa sami snejo.

Življenje Savia Dominika, salezijanskega gojenca v Turinu.

(Laški spisal don Bosko, ustanovnik sal. družbe.)

VII. Novo upanje za šolo. — Velika sreča.

L. 1854. pride Dominikov učitelj v Turin in priporoči Dominika vodji salezijanskega zavoda, češ, da radi lepega obnašanja in velikih zmožnosti zasluži biti sprejet. Vodja zavoda don Janez Bosko je sprejemal ljudi vsake starosti, posebno pa revne mladeniče, ki so se potem posvetili stanu, za katerega so imeli posebno veselje.¹⁾ Učitelj Cagliero je zagotovil, da v Dominiku dobe drugega sv. Alojzija.

¹⁾ Ta zavod je še sedaj pravi blagoslov gornji Italiji.

V začetku meseca vinotoka pelje nekega dne don Bosko svoje gojence iz mesta na deželo. Napraviti jim je hotel veselje in ob isti priliki iti na božjo pot k Mariji Devici. Šli so v Murialdo, kamor je po dogovoru moral priti tudi Dominik.

Prvega vinotoka zjutraj se približa don Bosku mladenič, veselega in poštenega obličja. Don Bosko ga vpraša:

„Kdo si ti?“

— „Dominik sem, o katerem vam je govoril učitelj Cagliero, in zdaj sva prišla z očetom iz Mondonija.“

Ko je don Bosko nekoliko časa govoril z Dominikom, spoznal je takoj njegove vrline in čednosti, ki bi morale krasiti vsakega mladeniča. Strmè je občudoval Dominikovo pobožnost. Dominik ie prosil don Boska, naj ga vzame seboj, da bo v Turinu nadaljeval svoje študije. Don Bosko mu odgovori:

„Bojim se, da bo tvoja šibkost zadržek in ovira pri učenju.“

— „Ne bojte se, gospod“, odgovori Dominik. „Bog, ki mi je dal zdravje do zdaj, podpiral me bo tudi v prihodnje.“

„Kaj misliš postati potem, ko dovršiš latinske šole?“

— „Duhoven, ako je božja volja.“

„Dobro“, odgovori don Bosko. „Hočem poskusiti tvojo zmožnost. Vzemi to knjigo in se te strani nauči na pamet!“ In mu je dal knjižico „kataloških beril“, katere je že takrat izdajal.

To reki, pošlje don Bosko Dominika med svoje gojence, da se tam nekoliko razvedri, in se pogovarja z njegovim očetom. Komaj je minulo nekaj minut, kar priteče ukaželjni mladenič in reče don Bosku: „Gospod, ako vam drago, vam lahko povem to stran na pamet.“ In glejte! Ni znal le na pamet, marveč je razumel tudi vsebino.

„Prav dobro“, mu reče vodja, „ti si se tako hitro naučil, zato ti hočem tudi jaz hitro odgovoriti. Peljal te bom v Turin, in odslej si moj otrok. Prosi ljubega Boga zame in zase, da se spolni njegova volja!“

Dobri deček ni vedel, kako bi izrazil svoje veselje. Poln hvaležnosti prime don Boska za roko in jo poljubi. Istočasno pa obljubi, da se bo vsikdar tako obnašal, da se ne bo mogel nihče pritožiti čez njegovo obnašanje.

VIII. Dominik v zavodu sv. Franciška saleškega.

V zavodu je bilo Dominikovo življenje v začetku kaj navadno in vsakdanje, toda pri vsem tem jako vzgledno. Natančno se je ravnal po hišnih pravilih. Učil se je pridno in marljivo. Goreče je pazil, da ni zamudil najmanjše dolžnosti. V srce mu je bila vsajena resnica, da je božja beseda človeku pot v nebesa, zato je z veseljem in pazljivo poslušal pridige. Vsako vodilo, katero si je posnel iz pridige, si je vtisnil globoko v spomin. Taka natančnost je hvale vredna zlasti pri tistih mladeničih, ki nimajo pravega hišnega reda, kakor po zavodih. Modri in pridni mladeniči si red sami napravijo: red za molitev, za spoved in sv. obhajilo, red za sv. mašo, katere pridni mladeniči tudi ob delavnikih ne opuščajo, red za učenje, red za počitek itd. Brez reda je zmešnjava, kajti zanemarijo se lahko največje dolžnosti. V kolike zmote in pregreške lahko zabrede mladenič, ki nima v redu svojih dušnih opravil in dolžnosti.

Dominik se je rad in pogosto približal svojim predstojnikom, da je bolj natančno spoznal svoje dolžnosti. Posebno poučljivo je bilo obnašanje do svojih tovarišev. Z lenimi v dolžnostih in z zanikernimi v pobožnosti ni prav nič občeval. Občeval je le s takimi, ki so bili drugim v zgled, ki so bili pridni, marljivi in pobožni.

Bližal se je praznik čistega spočetja Marije Device. Vodja je mladeniče vsak večer s kratkimi besedami spodbujal, da naj se vsak prizadeva, da bo Mater božjo spodobno počastil. Posebno je povdarjal, naj se vsak priporoča za ono milost, katere najbolj potrebuje.

L. 1854. je bilo brezmadežno spočetje razglašeno kot verska resnica. Tudi v tem zavodu so vse storili, da bi obhajali praznik kar najbolj slovesno. Dominik je silno hrepenel, da bi ta čas sveto obhajal. Zapisal si je devet čednosti, v katerih se je vadil še posebno v tem času. Vsak dan je vzdignil listek, na katerem je bila zapisana ena teh čednosti, da se je potem ta dan še posebno po njej ravnal. Na večer 8 decembra, ko je bilo cerkveno opravilo končano, šel je Dominik po nasvetu svojega spovednika k oltarju in ondi ponovil obljube prvega sv. obhajila. Čestokrat je ponavljal besede: „Marija, tebi darujem svoje srce, stori, da bom vedno tvoj. — Jezus in Marija, bodita vedno moja prijatelja; storita, da poprej umrjem, kakor da bi storil en sam smrten greh.“

Dominik si je izvolil Marijo za svojo mater. Zato je postalo njegovo življenje še bolj vzgledno in tako krepostno, da je vodja začel zapisovati njegova lepa dela, da bi jih ne pozabil. (Dalje.)

Pogled po svetu.

Bratovski obed. Kakor vsako leto, tako so se tudi letos na željo č. g. don Rue dne 22. julija zbrali nekdanji salezijanski gojenci v sal. zavodu sv. Frančiška v Turinu. Ta dan so bili povabljeni le neduhovniki. Prišlo je lepo število profesorjev, pravnikov, uradnikov, trgovcev in delavcev. Zanimivo je bilo zreti učene gospode, ko so sedeli med priprostimi delavci in se v bratovskem pogovoru menili o nekdanjih dneh, katere so prebili v salezijanskem zavodu. Po kosilu je profesor Fabre navdušeno govoril o don Bosku in salezijancih. Njemu je sledila cela vrsta govornikov, med katerimi naj ne pozabimo vrlega salezijanskega sotrudnika, brazilskega škofa monsign. Josè De Camargo Barros, ki je bil že več dni salezijanski gost v Turinu. Slednjič jih je pozdravil č. g. don Rua ter jim voščil, da bi se prihodnje leto zopet zbrali vsi, in če mogoče tudi v večjem številu. — V četrtek dne 26. julija so se zbrali z istim navdušenjem nekdanji salezijanski gojenci, zdaj duhovniki po raznih škofijah.

Nesreča na morju. V ponedeljek dne 8. avgusta se je potopila ladija, na kateri se je vračal domov zgoraj omenjeni brazilski škof Josè de Camargo Barros. Med tristo potopljenca je bil tudi ljubljeni škof žrtev valov. Preskrbel si je rešilni obroč in bil je že gotov rešitve, da ga ni prosil neki gospod, naj mu odstopi obroč, kar je škof v pastirski ljubezni z veseljem storil. Dolgo se je še boril z valovi, dokler utrujenega niso pokrili k večnemu počitku. Ko je č. g. don Rua zvedel o nesreči, se je žalosti zjokal. Priporočamo ga v molitev blagim sotrudnikom. Bil je odličen in delaven salezijanski sotrudnik.

Šole kršč. nauka. Na željo sv. očeta salezijanci in salezijanke prav pridno odpirajo šole krščanskega nauka za one mladeniče in mladenke, ki obiskujejo zunanje javne šole, od koder je vlada odpravila kršč. nauk. Zadnji čas so zopet odprli take šole salezijanci v Lugi za višje gimnazijce in učence tehniških šol, salezijanke v Aleksandriji pa za učence tehniških šol in pripravnic. Kakor one šole, katere so odprli tekom leta, tako so tudi te pokazale takoj v početku veliko navdušenja. Na ta način se bo najlažje opomoglo onemu, kar je svetna oblast hotela odpraviti.

Visok obisk. Dne 29. julija je kraljica Margerita v spremstvu markeze Adde obiskala salezijanski zavod v Milanu. Gospa Magdalena Brigola jo je v

imenu salezijanskih sotrudnic v Milanu pozdravila z lepimi besedami. Dečki so jo pozdravili s petjem in deklamovanjem. Kraljica je obiskala novo cerkev, delavnice in šole ter se je z najboljšim vtiskom poslovila od zavoda

Shod gregorijanskega petja. Pod predsedništvom salezijanskega pevodje viteza Doglianija se je sredi minulega meseca avgusta vršil tridnevni shod gregorijanskega petja v sal. zavodu v Cuorgne. Shoda se je udeležilo obilo duhovščine iz ivrejske in turinske škofije.

Pouk v gregorijanskem petju. Na željo č. g. vrhovnega predstojnika so se salezijanski učitelji petja iz Italije, Španije in Portugalskega zbrali v salezijanskem zavodu v Saria na Španskem, kjer bodo v treh mesečnih počitnicah imeli poseben pouk v gregorijanskem petju. Poučeval bo salezijanski duhovnik č. g. G. Grossi.

Odpustki, dovoljeni salezijanskim sotrudnikom.

A. Vsakokrat.

1. Ko molijo šest očenašev, šest češčenih marij in šest čast bodi Bogu . . . za potrebe sv. cerkve po namenu sv. očeta, zadobijo *vse odpustke rimskih postaj, porcijunkule, Jeruzalema in sv. Jakoba v Komposteli.*

2. Ko opravijo osemdnevne duhovne vaje, zadobijo *enkrat popoln odpustek* pod navadnimi pogoji.

3. Ko obišejejo salezijansko cerkev ali, kjer je ni, župno cerkev, zadobijo *mnogo velikih odpustkov.* ako molijo z namenom biti deležni odpustkov, katere se more zadobiti v salezijanskih cerkvah.

4. Zadobijo *odpustek 300 dni,* kadarkoli pobožno ali vsaj skesano vzdihnejo: Marija, Pomočnica kristjanov, prosí za nas!

5. Ko storijo kako delo usmiljenja ali iz ljubezni do bližnjega, zadobijo *odpustek 300 dni.*

6. Ko ponovijo posvetitev presvetemu Srcu Jezusovemu zadobijo *odpustek sedem let in sedem kvadragen.*

B. Enkrat v mesecu zadobijo popoln odpustek pod navadnimi pogoji.

1. Kadar se udeleže salezijanskega shoda.

2. Na dan vaje srečne smrti.

3. Dne 24. vsakega meseca, če se udeleže v sal. cerkvah v čast Mariji Pomočnici službe božje in so izpolnili druge pogoje gledé sv. zakramentov.

C. Enkrat v letu zadobe popoln odpustek pod navadnimi pogoji.

1. Na dan vpisanja sal. sotrudnikom.

2. Na dan, ko se prvič posvetijo presv. Srcu Jezusovemu.

3. Na smртno uro, ako po prejemu sv. zakramentov, ali vsaj s skesanim srcem izgovorijo presveto ime **J e z u s o v o.**

Popolni odpustki meseca oktobra.

1. Dne 7. na nedeljo sv. rožnega veuca.

2. Dne 14. ned. spomin materinstva Marijinega.

3. Dne 21. ned. praznik Marijine čistosti.

Opomba.

Te odpustke more zadobiti le oni, kdor je vpisan kot sal. sotrudnik in moli vsak dan po namenu sv. očeta en očenaš, češčeno marijo in čast bodi . . . z vzdihom: Sv. Frančišek Saleški, prosí za nas!

One, katerim pošiljamo po pošti „Don Boska“, vpisujemo vedno mi.

Kdor hoče zadobiti takomenovane postajne odpustke, bodi v stanu milosti božje, obiše naj cerkev in naj moli po namenu sv. očeta. Kdor pa hoče popoln odpustek, temu je predpisana izpoved in sv. obhajilo.

Olajšava.

Bolni ali okrevajoči sal. sotrudniki, kateri gredo težko iz hiše, morejo zadobiti odpustke tudi, ako doma molijo pet očenašev, pet češčenih marij in pet čast bodi Bogu . . .

Sotrudniki, ki žive v kaki skupščini, ki ima svoja pravila, zadobijo odpustke dovoljene sal. cerkvam tudi, ako obišejejo domačo kapelico in izpolnijo druge pogoje.

Milodari

za svetišče Marije, pomočnice kristjanov, na Rakovniku

(od 15. junija do 15. julija 1906).

G. Marija Gorše K 9.—; gosp. Andrej Remškar K 10.—; g. M. Keber K 33.—; g. J. Luin K 5.—; g. M. Sadar K 35.—; g. F. Falle K 1476; g. Helena Štupar K 2.—; g. Ivana Richter K 127.—; g. U. Marn K 680; častiti g. Zakotnik K 6.—; g. M. Novak K 50.—; č. g. A. Wieser K 5.—; samostan kartuzijancev K 50.—; g. Peter Snedec K 240; g. A. Ferdič K 320; častiti g. Iv. Pečar K 7.—; g. M. Seljak K 5.—; g. Apol Mraz K 20.—; g. Ana Merješič K 4.—; g. M. Vidmar K 240; g. Franca Prebil K 3440; g. M. Čuden K 1050; g. Urša Žnidaršič K 29.—; g. M. Cesar K 202.—; g. M. Gregorač K 3.—; g. Neža Zorman K 142.—; g. Fr. Štrukelj K 16.—; g. Fr. Žabec K 2.—; g. Marija Gostinčar K 5.—; g. Fr. Cankar K 1130; g. A. Mihelič K 2.—; g. Jerca Kožuh K 6.—; g. Alojzija Buršič K 9.—; g. Rotija Pezdevšek K 7610; g. M. Novak K 50.—; g. P. Križarč K 174.—; g. M. Jug K 9468; g. K. Hofstetter K 1504; g. J. Sigl K 3.—; g. M. Pušnik K 5.—; č. g. Dom Janež K 16.—; č. g. Fr. Erzar K 38.—; g. Fr. Seliškar K 10.—; g. M. Velkavrh K 8.—; g. Fr. Cankar K 220; g. M. Novak K 60.—; g. Ana Jencič K 12.—; g. M. Cvelbar K 1158; g. M. Dolinar K 7.—; g. A. Kunst K 240; g. M. Gartner K 12.—; g. Ivana Varl K 2.—; g. A. Logar K 2.—; g. G. Jamnik K 8.—; g. Fr. Sršen K 2.—; g. M. Vigele K 71.—; č. g. Mih. Možina K 5.—; g. Jozefa Galovšek K 116.—; g. Fr. Buršič K 2955; g. J. Fajdiga K 21.—; g. J. Krančar K 72.—; g. J. Jelenšek K 20.—; g. Polonica dr. Divjakova K 2.—; g. J. Križaj K 7.—; g. M. Jelovšek K 5.—; gosp. Iv. Urbančič K 418; g. Apol. Zajc K 6.—; g. T. Turnšek K 89.—; g. Iv. Bajt K 26.—; g. M. Volavc K 550; g. M. Baraga K 74.—; g. A. Pešec K 3.—; g. M. Levičnik K 12.—; g. M. Primožič K 39.—; g. Marjeta Tomasin K 12.—; g. M. Kernec K 32.—; g. Josip Zidar K 11041; g. Iv. Kvas K 1020; g. M. Gregorač K 20.—; g. M. Martišek K 8.—; g. M. Langerholec K 17.—; g. Amalija Velkavrh K 240; g. Mici Gregorka K 3.—; g. Kat. Dolinar K 4.—; g. Al. Kavšek K 2.—; g. Šabec K 3.—; g. Fr. Boldan K 59.—; g. Al. Bahar K 11.—; g. M. Kozelj K 1940; č. g. Iv. Kunšič K 141.—; g. Fr. Prebolj K 7.—; g. Ignac Kurinšič K 8.—; g. dr. Hirtenhuber K 3.—; g. M. Emmeneger K 2151; č. g. Jakob Sila K 5.—; č. g. Pusteršek K 8.—; g. Pavla Babič K 144.—; g. M. Piiberšek K 440; g. Martin Petelin K 4.—; čast. g. kanonik Virant K 5.—; g. Ana Sprnk K 8.—; č. g. J. Teran K 20.—; g. Hel. Zupančič K 27.—; g. Mar. Zupančič K 60.—.

Darovani predmeti:

G. Pavla Babič, srebrno uro in razno srebrnino in zlatnino; č. g. Zeme, zlat prstan; g. Alojzija Kavšek, zlat prstan; g. M. R., zlat prstan; g. Padšteber, zlat prstan; g. Marija Ribic, srebrno svetinjico; g. Neža Štravs, zlat križec in zlat prstan

Marija Pomočnica naj blagoslovi blage dobrotnike in naj bogato poplača njih radodarnost!

Češčenje presv. Jezusovega Srca med salezijanskimi sotrudnicami in sotrudniki v mesecu avgustu.

(Rimska štev. pomeni skupino, — druga štev. opravilo, — tretja dan, kdaj naj opravilo
zadostilno sveto obhajilo. — Vsakdo naj si zapomni, pod katero skupino spada!)

I. 3, 1; — II. 9, 24; — III. 2, 17; — IV. 8, 4; — V. n. 7, 14; —
VI. 4, 19; — VII. n. 6, 21; — VIII. 1, 16; — IX. 5, 31; — X. n. 7, 7; —
XI. 8, 23; — XII. 1, 3; — XIII. 6, 22; — XIV. 3, 10; — XV. 2, 27; — XVI.
n. 9, 28; — XVII. n. 4, 7; — XVIII. n. 5, 14; — XIX. 3, 9; — XX. 7, 20;
— XXI. 5, 2; — XXII. 1, 15; — XXIII. 2, 16; — XXIV. n. 4, 28; — XXV. 6,
26; — XXVI. 9, 25; — XXVII. 8, 5; XXVIII. 2, 11; — XXIX. n. 9, 21; —
XXX. 7, 12; — XXXI. 3, 29; — XXXII. n. 6, 28; — XXXIII. 8, 18; — XXXIV.
n. 3, 7; XXXIV. n. 1, 21.

Novi častivci:

XXXV. n. 3, 14; Frančiška Večič, Ivana Verbič, Helena Orešek, Neža Berčič,
Neža Kušar. Terezija Kušar, Frančiška Remič, Neža Seliškar, Perezija Pemc,
Marija Gregorc, Uršula Pogač, Ana Keše, Ivana Blažič, Ana Soklič, Marija
Meglič, Marija Globočnik, Marija Klemenc, Mihael Volčič, Marija Vrišer, Urša
Čečko, Marija Štante, Franca Gorenšek, Reza Žoher, Marija Mirt, Mica Mirt,
Neža Bizi, Jožef Pouhe, Terezija Breznik, Marija Tovornik, Ivana Vrhovnik,
Marija Kranjc, Ana Kranjc, Jera Kranjc, Neža Belinc, Marija Bratuše, Terezija
Gliha, Josip Zidar, Jožefa Papež, Marija Rugel, Terezija Kovač, Ana Zupan,
Marija Zimmerman, Jerica Kapoleti, Anica Vilhar.

NB. Za žive in rajne častivce in častivke presv. Srca, ki so vpisani v
salezijanskem zavodu v Ljubljani, se bere vsak prvi petek v mesecu sv. maša
pred izpostavljenim sv. R. T.

Skrivnost presv. R. Telesa (Sp. Jos. Valjavec D. S. — Založil sal. zavod).

Knjižica 154ih strani bo zlasti prikladna tistim, ki imajo željo po pogostem
sv. obhajilu, od katerega se pa vzdržijo iz različnih praznih izgovorov in si
tako oropajo dušo premnogih koristí, ki izhajajo iz tega mogočnega Zakramenta.

Razdelitev knjižice:

P r v i d e l: I. Jezus Kristus je pravi Bog. — II. Jezus postavi Zakrament
sv. R. Telesa. — III. Kako je Jezus pričujoč v Zakramentu sv. R. Telesa. Nato
sledí 31 čudežnih zgodovinskih dogodkov presv. R. Telesa, povzetih iz raz-
ličnih jako zanesljivih virov.

D r u g i d e l: I. Sv. obhajilo. — II. Pogosto sv. obhajilo. — III. Duhovno
sv. obhajilo. Temu sledí 43 odgovorov na različne izgovore zoper pogosto
sv. obhajilo. Odgovori se naslanjajo na nauk sv. očetov, zlasti sv. Alfonza
Lig., sv. Tomaža Akv. in sv. Frančiška Sal.

Ker je sv. obhajilo najboljši pripomoček zoper vsakdanje dušne bolezni,
knjižico toplo priporočamo. — Dobi se v salezijanskem zavodu na Rakovniku
po 50 v, po pošti po 55 v.

Za vse, kar je v „Don Bosku“ natisnjenege, se želi le toliko veljave,
kolikor je priznava nezmotljiva sv. katoliška cerkev, zdrava pamet in
zgodovinska resnica.

Urejuje: Josip Valjavec. — Tiska „Katoliška tiskarna“ v Ljubljani.
Izda ja in zalaga vodstvo salezijanskega zavoda na Rakovniku.